

Ringerike kommune

Postboks 123 Sentrum
3502 HØNEFOSS

Vår dato: 12.04.2019
Deres dato: 02.04.2019

Vår referanse: 2019/5993-2
Deres referanse:

Vår saksbehandler:
Terje Ø. Lønseth, tlf. 32 80 87 06

Kommunedelplan for masseforvaltning - Ringerike kommune - varsel om oppstart av planarbeid

Vi viser til varsel om oppstart av planarbeid for kommunedelplan for masseforvaltning i Ringerike kommune, jf. pbl §§ 11-12 og 11-13. Planprogrammet er lagt ut til offentlig ettersyn med høringsfrist 20. mai 2019.

Buskerud fylkeskommune gir her planfaglige og kulturminnefaglige innspill til planarbeidet.

Kort om planen

Hensikten med planarbeidet er å sikre en helhetlig forvaltning av masser og mineralske forekomster i kommunen, unngå ulovlige deponering av masser, samt ha arealer som er egnet for massemottak i takt med utviklingen i kommunen og regionen. Videre er det ønskelig å kunne sikre fremtidige ressurser på en bærekraftig måte, skape forutsigbarhet for næringen og redusere fremtidige arealkonflikter. Planarbeidet utløser krav om konsekvensutredning.

Planfaglige merknader

Planen åpner også for arealinns spill for uttak eller mottak av masser på mer enn 10 000 m³. Planen er inndelt i to deler, en del av planen omhandler uttak av masse og den andre delen omhandler mottak av masse. Målene i planen er:

- sikre ressursene et langsiktig og bærekraftig perspektiv
- sikre forutsigbarhet for bedriftene som driver uttak av masse og redusere konfliktene for naboer.
- sikre at uttaksområder kan etableres med minst mulig skade på natur og miljø
- sikre at løsmasser kan gjenbrukes på en miljøvennlig måte.

Forholdet til regionale planer

I Buskerud er det ikke utarbeidet en regional plan for masseforvaltning og uttak av masser, men regional areal- og transport omtaler dette temaet og inneholder strategier og retningslinjer for masseuttak og massedeponi.

Regional plan for areal- og transport er ikke nevnt under overskriften regionale planer/strategier for Buskerud. Det gjøres også oppmerksom på at regional plan også gir føringer for uttak av masser.

Når det gjelder forvaltningen av geologiske ressurser er strategien i areal- og transportplan at geologiske ressurser skal forvaltes kartlegges og forvaltes for framtiden og framtidige behov. Geologiske ressurser er ikke-fornybare ressurser, og disse ressursene må forvaltes på en god og bærekraftig måte. Oversikten over forekomster av puk, naturstein, industrimineraler er mangelfull i Buskerud fylke.

Verktøyet for god forvaltning er at disse ressursene sikres de gjennom arbeidet med kommuneplanens arealdel og kommunedelplaner, samt utarbeiding av temakart som viser lokale, regionale og nasjonalt viktige forekomster.

Når gjelder massedeponi er det gitt følgende retningslinjer:

- Gjennom arbeidet med kommuneplanen skal kommunen avklare om det er tilstrekkelig med arealer for mellomlagring med sikte på gjenbruk av masser og tilstrekkelig areal for massedeponi. Ved anleggelse av nye deponi er det viktig å vurdere arealets beskaffenhet, transportlengde, veikapasitet og trafiksikkerhet
- Anleggelse av massedeponier bør løses innenfor den enkelte kommune, men det bør også åpnes for regionale løsninger og samarbeid mellom flere kommuner.
- Bearbeiding med tanke på gjenbruk av masser bør legges nær uttaket dersom det er mulig.

Forholdet til kommunal planstrategi og kommuneplanens arealdel

Utarbeiding av denne kommunedelplan burde vært satt inn i en større sammenheng. I tidligere brev av 11.04.2019 vedrørende endring av kommuneplanens arealdel har vi påpekt forholdet til kommunal planstrategi.

Arbeidet med kommunedelplanen vil være med på å framskaffe et kunnskapsgrunnlag som kan være nyttig et framtidig arbeid med kommuneplanens arealdel. En viktig målsetting vil være å sikre at områder med mineralforekomster ikke bygges ned.

Utfordringer.

Ringerike kommune har store utfordringer både i forhold til masseuttak og massedeponering. Uttak av masser som sand, grus og puk er grunnlaget for en omfattende næring med mange arbeidsplasser. Kommunen har mange og betydningsfulle mineralforekomster som må kartlegges, sikres og utnyttes i et langsiktig og bærekraftig perspektiv. På denne måten er det også mulig å sikre et grunnlag for næringsvirksomhet på en forutsigbar måte.

Samtidig er kommunen i større grad utsatt for press for å motta ulike former for masser fra andre kommuner som ligger sør for Ringerike. Om omfanget av denne virksomheten har vært så stor at det til dels forekommet ulovlige deponering av masser. Det er derfor viktig at denne

virksomheten kommer under ordnede forhold. I tillegg til dette vil bygging av nye Ringeriksbanen og E-16, vil gi store masseoverskudd som vil i stor grad vil gå til massedeponi. Det kommer også andre prosjekt, som E-16 Eggemoen-Olum og på lengre sikt E-16 Nymoene-Eggemoen. Lagring av masser knyttet til dette prosjektet er i stor grad tatt med i reguleringsplan, det er regulert massedeponi for deponering av masser fra prosjektet. Allikevel er det mulig å utnytte denne massen i framtiden avhengig av kvaliteten på massen. Denne overskuddsmassen bør kartlegges og vurderes i forbindelse med utarbeiding av denne planen. I forbindelse med massehåndtering i fellesprosjektet var det snakk om å utarbeide en felles planen for de involverte kommunene, Ringerike, Hole og Bærum. Status på dette planarbeidet bør sjekkes nærmere.

Medvirkning i planen

Organisering av arbeidet er nevnt i kapittel 2.3. og i organisasjonskartet er det bare tatt med deltakere fra kommunen og andre offentlige instruksjoner. Fordi uttak av sand, pukk og andre mineraler er grunnlaget for en stor næring i kommunen, er det viktig å ta med representanter for næringen inn i arbeidet. Næringen består av profesjonelle aktører som har mye kunnskap og ressurser som kan være viktig i dette arbeidet. Både næringen og det offentlige har en felles interesse å få til en bærekraftig forvaltning og sikring av framtidige ressurser.

Utredningsbehov

I kommuneplanen er avsatt 3340 dekar til nåværende råstoffutvinning og 330 dekar til framtidig råstoffutvinning. For å kunne sikre aktuelle framtidige arealer for råstoffutvinning er viktig at arealene kartlegges. Spørsmålet er om NGUs tidligere kartlegging er tilstrekkelig eller om nødvendig å foreta ta en ytterligere kartlegging? NGUs kartlegging og kommunens tidligere temautredning går så langt tilbake som 2015. Ringerike kommune er i den heldige situasjon at kommunen sitter på geologisk kompetanse i egen organisasjon. Det er viktig at denne kompetansen benyttes sammen med NGUs kompetanse og regiongeologen. På den måten er det mulig opp å oppdatere og å komplettere tidligere kartlegging for å kunne avgjøre hva som er nødvendig med ytterligere kartlegging og undersøkelser. Målet må være å komme fram til et felles kunnskapsgrunnlag som kan benyttes i den videre utarbeidelsen av kommunedelplanen. Det bør skilles mellom kunnskapsgrunnlag og utredning knyttet til konsekvensutredningen. Kunnskapsgrunnlaget vil utgjøre kartleggingen av mineralske forekomster som sand, grus, pukk, løsmasser etc. Utredningene vil være knyttet til den formelle ku-prosessen, og de tema som vil være en del av denne utredningen.

Massedeponi

Når det gjelder arealer for mottak av masser er situasjonen noe annerledes. Kommunen er nok i stand til å håndtere overskuddsmasser som kommer fra anlegg innenfor egen kommunegrense. utfordringene er knyttet til mottak av masser som kommer fra andre kommuner, fordi disse kommunene ikke har muligheter for å ta imot disse massene innenfor egen kommunegrense. Derfor øker presset på Ringerike kommune. Dette er masser som transporteres over større avstander. I prinsippet er ikke dette ønskelig, men på grunn av manglende muligheter og mindre grad av tilrettelegging har denne situasjonen oppstått.

Denne planen legger allikevel opp til et samarbeid mellom kommunene for å finne egne arealer til massedeponi. I forbindelse med planarbeidet bør transporten av masser som kommer utenfor

kommunen kartlegges. Dette kan gjøres i samarbeid med entreprenører og kommunene der slike masser kommer fra. Det er viktig å skaffe en oversikt over alle mottakene som er i gang, både de som er regulert til at de som ikke er regulert. Målsettingen må være at alle mottak skal omfattes av reguleringsplan.

Det er også sannsynlig at en del masser går til utfylling av landbruksareal, bakkeplanering jordforbedring og terrengregulering. Det kan være utfordrende å ha full oversikt over omfanget av denne virksomheten. Dette er stor utfordring i mange kommuner.

Kontroll og oversikt over ulike masser til deponering i massemtak.

Kommunen bør kartlegge omfanget og behovet for mottak av masser som kommer utenfor kommunen. Denne prosessen vil nok i stor grad være betinget av innspill fra private som ser at dette er en mulighet. I vurderingen av de innspillene som kommer er det viktig at kommunen har fastsatt en del silingskriterier slik at en del innspill kan stiles ut før de vurderes nærmere. Planprogrammet lister opp de ulike kategoriene av overskuddsmasser fra bygge- og anleggsvirksomhet. Det er ulike krav til deponering av ulike masser. Kontroll av de ulike massene er viktig slik at deponering skjer på en lovlig og forsvarlig måte. For å forhindre forurensing er kontroll viktig. I samarbeid med næringen bør det innføres et kontrollsystem. En annen måte er å begrense antall mottak. Det gir en bedre oversikt.

Kulturminnefaglige merknader

Fylkeskommunen ser det som positivt at kulturminneloven er oppført blant de nasjonale føringene for planarbeidet i kapittel 1.2.1 i utkast til planprogram. Vi ber imidlertid om at *Kulturminnekompasset: Regional plan for kulturminnevern i Buskerud 2017-2027* (vedtatt 27. april 2017) oppføres blant de regionale føringene. Den regionale planen inkluderer en oversikt over verneverdige kulturmiljøer som bidrar til å fortelle Buskeruds historie, og som bør benyttes som et kunnskapsgrunnlag i planarbeidet. Vi viser også til den nasjonale kulturminnedatabasen Askeladden som gir en oversikt over kjente, fredete kulturminner, kirkesteder og listeførte kirker.

Vi ber om at det tas hensyn til fredete og verneverdige kulturminner, kulturmiljøer og kulturlandskap, og at ovenfor nevnte føringer/kilder benyttes som kunnskapsgrunnlag i planarbeidet – også i arbeidet med konsekvensutredningen hvor kulturminner/kulturmiljø er oppført som et eget utredningstema.

Konklusjon

Det er positivt at kommunen har tatt initiativet til å utarbeide en kommunedelplan for masseforvaltning. Det er i tråd med Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023. Vedtatt i kongelig resolusjon 14.mai 2019. Om masseforvaltning nevnes følgende: *Fylkeskommunene og kommunene sikrer viktige mineralforekomster i sine planer og avveier utvinning mot miljøhensyn og andre samfunnsinteresser. Tilgangen til og lagring av, byggeråstoffer ses i et regionalt perspektiv.*

Det anbefales at følgende punkter tas opp til nærmere vurdering:

- Utarbeiding av kommunedelplanen for masseforvaltning bør omtales i kommunal planstrategi og prioriteres i forhold til andre tyngre planoppgaver.
- Sentrale aktører i kommunen som driver uttak av viktige mineralske forekomster inviteres til å være med i arbeidsgruppe. Det er viktig å ha med representanter for næringen
- Kommunen bør vurdere om det foreliggende kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig for å kunne utarbeide planen. Det anbefales å ta kontakt med regiongeologen og NGU. Kommunen har også selv kompetanse på fagområdet.
- I forhold til mottak av masser bør det i større grad vurdere gjenbruk av masser med bakgrunn i masseoverskudd fra bygging av vei og bane.
- Det utarbeides nærmere retningslinjer for kontroll av masser som går til mottak. En reduksjon av antall mottak kan også bedre situasjonen.

Vi ber om at våre innspill blir tatt med i det videre planarbeidet.

Med vennlig hilsen

Kjersti Morseth Hallerud
Fagleder plan

Terje Ø. Lønseth
rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes uten signatur

Hvis du ønsker å svare elektronisk: www.bfk.no/edialog (kan også benyttes til sensitive opplysninger). Eventuelt www.bfk.no – under kontakt oss.

Kopi til:

FYLKESMANNEN I OSLO OG VIKEN
Statens vegvesen Region Sør

Postboks 325
Serviceboks 723

1502 MOSS
4808 ARENDAL

Ringerike kommune
Postboks 123 Sentrum
3502 HØNEFOSS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Brede Kihle, 32266865

Ringerike kommune - Uttalelse til varsel om oppstart og forslag til planprogram for arbeid med kommunedelplan for masseforvaltning

Ringerike kommune har varslet oppstart av arbeid med kommunedelplan for masseforvaltning. Fylkesmannen mener det er svært positivt at kommunen skal utarbeide en kommunedelplan for blant annet å sikre en helhetlig forvaltning av både overskuddsmasser og råstoffuttak i kommunen og regionen. I det videre planarbeidet ber vi om at forhold knyttet til naturmangfold, landskap, friluftsliv, forurensning, vassdrag, jordvern blir tilstrekkelig utredet og ivaretatt i tråd med nasjonale og regionale føringer.

Bakgrunn

Ringerike kommune har i brev av 1. april 2019 varslet oppstart av arbeid med kommunedelplan for masseforvaltning med tilhørende forslag til planprogram.

I følge oversendelsen er hensikten med arbeidet å sikre en helhetlig forvaltning av massene i kommunen, unngå ulovlige deponering av masser, samt ha arealer som er egnet for massemtak i takt med utviklingen i kommunen.

Fylkesmannens kommentarer

Fylkesmannen er svært positive til at kommunen skal utarbeide en kommunedelplan for masseforvaltningen for å sikre en helhetlig forvaltning av både overskuddsmasser og råstoffuttak i regionen.

I forslag til planprogram er det satt mål om at planarbeidet skal sikre en bærekraftig ressursforvaltning, legge forutsigbare rammer for uttaksvirksomheten og naboer, uttaks- og mottaksområder skal etableres med minst mulig skade eller ulemper for natur og miljø og at overskuddsmasser skal bli gjenbrukt på mest mulig miljøvennlig måte.

Fylkesmannen mener dette er gode mål for arbeidet med planen og vi mener det er viktig at Ringerike kommune lykkes med å nå disse målene.

Når det gjelder forslag til planprogram og videre utredninger, mener vi at planprogrammet har med seg de temaene som er aktuelle for å avklare konsekvenser for våre ansvarsområder.

Vi vil likevel anføre følgende som viktige innspill til det videre planarbeidet:

Natur, landskap og friluftsliv

Norge har gjennom ratifisering av internasjonale konvensjoner forpliktet seg til å stoppe tapet av biologisk mangfold innen 2020. Gjennom planarbeidet er det derfor viktig at kommunen ivaretar leveområder for sjeldne, trua og sårbare arter (kategoriene CR/EN/VU), og arealer med naturtyper med verdivurdering «viktig» (B) og «svært viktig» (A).

Vi minner om at for alle offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal naturmangfoldlovens (nml) §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer, jf. nml § 7. Konkret betyr dette at det må framgå av beslutningen hvordan det enkelte prinsipp i §§ 8-12 er vurdert. Dette skal bidra til at virkninger for naturmangfoldet vurderes konkret og synliggjøres bl.a. i planprosesser.

Aktuelle kunnskapskilder (jf. nml § 8) er *Naturbase*, *MiS* og *Artskart*. Videre må det gjøres en konkret vurdering av om kunnskapsgrunnlaget er godt nok, jf. nml § 8. Hvis dette vurderes som mangelfullt (for eksempel på grunn av manglende undersøkelser), og det er grunn til å tro at spesielle verdier kan finnes i området, bør det gjennomføres en kartlegging etter standard metode.

Vi viser i den sammenheng til nasjonale føringer om naturmangfold. I Meld. St. 14 (2015-2016) *Natur for livet – Norsk handlingsplan for naturmangfold*, går det frem at regjeringen legger generasjonsperspektivet til grunn i forvaltningen av norsk natur. Regjeringen vil bidra til at dagens bruk av naturen er bærekraftig, hindre at arter utrykkes og naturtyper forsvinner, og videreføre arbeidet med å bevare et representativt utvalg av norsk natur. Truet natur skal tillegges særskilt vekt i avgjørelser etter sektorregelverk og ved arealplanlegging.

I og med at arealendringer er den største negative påvirkningen på natur i Norge i dag, står det videre i stortingsmeldingen at regjeringen vil arbeide for at naturhensyn fortsatt blir innarbeidet og vektlagt i relevante arealbeslutninger. Som et viktig prinsipp står det at dersom viktige naturverdier står i fare for å bli forringet eller ødelagt, er den foretrukne løsning i utgangspunktet å velge en annen lokalisering for tiltaket.

Videre er det viktig at vassdrag forvaltes gjennom helhetlig arealpolitikk som sikrer vassdragslandskap, vassdragsbelter og vannressurser. I plan- og bygningsloven § 1-8 er det fastsatt at det i 100-metersbeltet langs vassdrag skal tas særlige hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og allmenne interesser. Vi vil i den sammenheng vise til at randsoner langs vassdrag er blant de mest artsrike og bevaringsverdige med hensyn til landskapsøkologi og biologisk mangfold. I tillegg utgjør vassdragsnaturen et viktig element i friluftssammenheng.

I stortingsmeldingen om naturmangfold står det videre at elvebredder og elvesletter er eksempler på natur som kan dempe effekten av flom, og bør så langt som mulig ivaretas i arealplanleggingen. Kommunene har etter vannressursloven § 11 mulighet til å fastsette bredden på et «naturlig vegetasjonsbelte som motvirker avrenning og gir levested for planter og dyr» langs vassdrag. Fylkesmannen ber derfor om at det legges vekt på å sikre et tilstrekkelig vegetasjonsbelte langs vassdragene i kommunen og at dette blir en viktig føring for det videre planarbeidet når nye områder skal vurderes.

Forurensning

Det er viktig å være klar over at alle overskuddsmasser defineres som næringsavfall, også overskuddsmasser som ikke anses som forurenset i henhold til forurensningsforskriften kap. 2. Forurensningsloven stiller krav til håndtering av næringsavfall.

Næringsavfall skal primært bringes til lovlig avfallsanlegg med mindre det gjenvinnes og kommer til nytte ved å erstatte materialer som ellers ville blitt brukt. Miljødirektoratet kan i særlige tilfeller gjøres unntak fra nevnte krav i form av enkeltvedtak.

Dette innebærer at et eventuelt massemtak skal ha til hensikt å motta masser for en terrengregulering som uansett skal iverksettes uavhengig av tilgang til nevnte overskuddsmasser. Ved arealinnspill er det viktig å være klar over dette, da et eventuelt massemtak som kun opprettes for å bli kvitt masser vil anses som særskilt tilfelle som nevnt ovenfor, alternativt at det opprettes et deponi i henhold til avfallsforskriften kap. 9.

Selv om overskuddsmasser i en utfylling betraktes som gjenvinning, kan likevel tiltaket føre til en annen form for skade eller ulempe på miljøet, og kreve en særskilt tillatelse fra Fylkesmannen eller Miljødirektoratet. For eksempel kan spredning av partikler og organisk stoff føre til nedslamming og tap av oksygen i nærliggende vannresipienter. Ved mottak av sprengsteinsmasser bør man være oppmerksom på innhold av nitrogen og eventuell avrenning. Mottak eller permanent disponering vil medføre fare for avrenning av partikler, miljøgifter, støy og støv. Dette kan også gi økt trafikkbelastning mens massemtaket er i drift.

Det er viktig at det foretas en reell kartlegging av behovet og at det gjøres en miljørisikovurdering av lokalitetene.

I den sammenheng vil vi også vise til viktigheten av at det gjennomføres en vurdering av uttaket eller deponiets påvirkning på etablerte boligområder. Uttak av steinmasser skaper ulemper for omgivelsene i form av støy- og støvutslipp, samt ulemper fra transport med tunge kjøretøyer. Fylkesmannen viser til at støyhensyn for eksisterende støymfintlig bebyggelse må ivaretas i tråd med Klima- og miljødepartementets retningslinje for støy i arealplanlegging T-1442/2016.

Transport fra anlegget kan også føre til ulemper for andre trafikanter, særlig med tanke på gående og syklende langs adkomstvegen. Dette bør vurderes nærmere, særlig med tanke på trafiksikkerhet for barn og myke trafikanter i området. Vi viser i denne forbindelse til rikspolitiske retningslinjer for barn og unges interesser.

Det er en kjent problemstilling knyttet til støv og støy for anlegg som ligger nær boligområder. Vi mener derfor et viktig premiss for nye anlegg er at disse blir lagt til områder hvor dette ikke vil bli et problem. For eksisterende anlegg må det settes strenge krav som ivaretar dette.

Når det gjelder vannmiljø vil vi vise til forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) hvor det ifølge § 4 står at tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og minst god kjemisk tilstand.

Vannforskriften er fulgt opp gjennom regionale planer. Den regionale vannforvaltningsplanen for Vest-Viken ble godkjent av Klima- og miljødepartementet 4. juli 2016.

Etter vannforskriften § 12 kan ikke nye tiltak/ny aktivitet tillates i en vannforekomst som ikke vil nå miljømålet om god tilstand eller som vil forringe tilstanden, med mindre visse vilkår er oppfylt. Vi ber derfor om at dette blir vurdert ved forslag om ny områder i nærhet til større vassdrag. Vi vil i den sammenheng vise til at den beste måten å redusere belastningen på vannområdene er å unngå etablering av industri i nærheten til vassdrag. For eksisterende anlegg er det viktig med tiltak får å redusere den forurensede avrenningen til vassdragene. Vi anbefaler derfor at det ikke foreslås noen nye anlegg i nærhet til vassdrag eller i skråningen ned mot vassdrag hvor faren for uheldig avrenning til vassdraget er større.

Jordvern

Fylkesmannen viser også til nasjonal jordvernstrategi vedtatt av Stortinget i desember 2015 som sier at årlig nasjonal omdisponering av dyrka mark ikke skal overstige 4000 dekar innen 2020. Det er en innstramming av tidligere nasjonal målsetting om at omdisponeringen ikke skulle overstige 6000 dekar, jf. Meld. St. nr. 9 (2011-2012) «*Velkommen til bords*». Vi viser også til Regional plan for areal og transport i Buskerud, vedtatt 15. februar 2018, hvor det er vedtatt en føring om at årlig omdisponering av dyrka mark ikke skal overstige 160 daa i snitt innen år 2020. Ringerike kommune er en betydelig landbrukskommune med store arealer med dyrka mark av god kvalitet. I likhet med masseuttak er det betydelige næringsinteresser knyttet til den dyrka marka som i motsetning til masseuttak også er en fornybar ressurs. Vi ber derfor om at den dyrka marka blir ivaretatt i planforslaget.

Risiko og sårbarhet

I plan- og bygningsloven § 4-3 er det krav til utarbeidelse av en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) ved utarbeidelse av planer for utbygging. Analysen skal vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om arealet er egnet til utbyggingsformål, og eventuelle endringer i slike forhold som følge av planlagt utbygging. Vi ber om at ROS-analysen følger planforslaget ved offentlig ettersyn og at eventuelle nødvendige tiltak mot uønskede hendelser blir innarbeidet i planen.

Med hilsen

Geir Sørmoen (e.f.)
seniorrådgiver

Brede Kihle
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statens vegvesen region sør	PB 723 Stoa	4808	ARENDAL
Norges vassdrags- og energidirektorat	PB 5091 Majorstuen	0301	OSLO
Buskerud fylkeskommune	Postboks 3563	3007	DRAMMEN

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Ringerike kommune
Postboks 123 Sentrum
3502 HØNEFOSS

Dato: 20.05.2019
Vår ref: 19/01911-2
Deres ref: 18/1877-9

Uttalelse til varsel om planoppstart og høring av planprogram for kommunedelplan for masseforvaltning i Ringerike kommune

Leiv Erikssons vei 39
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00
E-POST post@dirmin.no
WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883
SWIFT DNBANOKK
IBAN NO5376940505883
ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR
TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 1. april 2019.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnytting av mineralske ressurser, og har et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i plansaker.

Om planen

Ringerike kommune har vurdert at det er behov for å utarbeide en egen kommunedelplan som blant annet skal sikre en helhetlig forvaltning av massene i kommunen og legge til rette for deponering av masser. Det er også ønskelig at planen skal bidra til å sikre fremtidige ressurser på en bærekraftig måte, skape forutsigbarhet for næringen og redusere fremtidige arealkonflikter. Det skal utarbeides konsekvensutredning til planen.

Uttalelse til planen

Det er etter DMFs oppfatning positivt og gunstig at Ringerike utarbeider en masseforvaltningsplan. Målene som er satt i planprogrammet gjengir viktige punkter som er nødvendig for å sikre en god forvaltning av mineralske ressurser for samfunnet har behov for. En masseforvaltningsplan kan være et viktig verktøy som sikrer tilgang på forekomster som er viktige nå og som kan bli viktige i framtida. En slik plan kan også bidra til at miljø og samfunnshensyn blir ivaretatt i forvaltningen av mineralske ressurser.

Slik DMF leser planprogrammet avgrenses planen til temaet byggeråstoffene og skal ikke omhandle øvrige mineralske ressurser. Vi vil likevel minne om at kommunen har registrerte forekomster av blant annet malm som Norges geologiske undersøkelse (NGU) har vurdert har nasjonal betydning som ressurs. Det bør i arbeidet med planen vurderes om blant annet metoden for å sikre fremtidige ressurser i plan kan være relevant også for andre mineralske ressurser ut over byggeråstoffene, og om det kan være relevant å ta med i denne planen.

I planprogrammet er det referert til regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging. DMF vil i den sammenheng spesifikt henviser til formuleringen fra planprogrammet: «..behovet og tilgang på byggeråstoffer skal ses i en regional

sammenheng.» 14. mai 2019 ble det lagt frem nye nasjonale forventninger¹ som etter DMFs oppfatning underbygger ytterligere intensjonene i kommunens planprogram, selv om ordlyden er noe endret.

Planprogrammet viser til det lokale behovet for byggeråstoffer, sett i sammenheng med forventet befolkningsvekst, og at uttakene i kommunen samtidig er viktige for forsyningen av ressurser til *Oslofjordområdet*. Problemstillingen om behovet for masser går også igjen i tema for konsekvensutredningen der «massebehov» er eget tema. DMF mener dette er en hensiktsmessig tilnærming for å få oversikt over massebehovet samtidig som det åpner for å sette tall på hvor lang tid dagens ressurser vil kunne levere til dette behovet. Vi savner likevel en fortsettelse av resonnetet for å komplettere formuleringene i de nasjonale forventningene.

Når kommunen har gjort seg kjent med behovet for byggeråstoffer er det en åpenbar mulighet å sette dette i sammenheng med tilgangen på ressursene det er behov for. Det kan være flere tilnærminger for å se på tilgang på mineralske ressurser. NGU har estimater over volum i den enkelte forekomst (hovedsakelig knyttet til forekomster i løsmasseavsetninger). DMF har oversikt over tildelte konsesjoner og vil kunne si noe om tilgang på ressurser fra konsesjonspliktige uttak. I tillegg kan kommunen se til områder på de ulike plannivåene som åpner for uttak av masser.

I prosessen med kommunedelplanen bør det også vurderes videre hvordan plankart og bestemmelser sikrer behovet og tilgang på ressurser nå og i framtida. DMF er klar over at kommunen er kjent med aktuelle planvirkemidler, men vi anbefaler likevel at områder der det foregår uttak og områder det ønskes å legge til rette for framtidig uttak avsettes til råstoffutvinning i kommuneplanens arealdel. Alle disse områdene bør uansett inngå i den nye kommunedelplanen. Vi anbefaler også at det stilles krav om reguleringsplan for områder der det skal drives uttak av masser. Øvrige kjente forekomstområder med mineralske ressurser som er vurdert til å være av nasjonal eller regional betydning som ikke blir avsatt til råstoffutvinning bør etter DMFs oppfatning sikres med hensynssone. Kommunen bør også vurdere å benytte hensynssone for kjente forekomster kommunen vurderer at bør sikres for framtida.

Databaser og kartinnsyn

Vi forventer at det i arbeidet med kommunedelplanen blir innhentet oppdatert informasjon fra tilgjengelige ressursdatabaser og kart.

DMFs kartinnsyn² gir en oversikt over registrerte uttak i kommunen med driftsstatus. Kartinnsynet gir også oversikt over områder der det er gitt undersøkelses- og utvinningsrett etter mineralloven (bergrettigheter), og aktsomhetskart for gamle gruver. DMF vurderer at alle disse temaene bør vurderes å benytte inn i arbeidet med en plan for masseforvaltning. I tillegg har DMF oversikt over driftskonsesjoner i kommunen. Der det er gitt driftskonsesjon etter mineralloven har kommunen hatt konsesjonssaken på høring og blitt orientert når konsesjon blir tildelt. Dersom det er behov for ytterligere informasjon knyttet til konsesjonsbehandling etter mineralloven,

¹Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019–2023: <https://www.regjeringen.no/contentassets/cc2c53c65af24b8ea560c0156d885703/nasjonale-forventninger-2019-bm.pdf>

² DMFs kartinnsyn: <https://minit.dirmin.no/kart/#>

eller andre tema innenfor DMFs forvaltningsområde som kan være relevant for arbeidet med masseforvaltningsplanen, bes kommunen om å ta kontakt med DMF.

NGU har databaser^{3,4} og kartinnsyn^{5,6} for grus, pukk og steintipper og mineralressurser. I planprogrammet er det vist til råstoff-forekomster i kommunen som har blitt kartlagt og verdivurdert av NGU i 2014. DMF forventer at kunnskapsgrunnlaget kommunen benytter i kommuneplanarbeidet ikke baseres kun på denne rapporten, da det kan ha kommet ny informasjon etter at rapporten ble utarbeidet. Vi forventer at eventuell oppdatert informasjon i NGUs databaser og kart også legges til grunn.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no.

Vennlig hilsen

Dragana Beric Skjøstad
seksjonsleder

Lars Libach
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Lars Libach

Mottakere:

Ringerike kommune	Postboks 123 Sentrum	3502 HØNEFOSS
-------------------	----------------------	---------------

Kopi til:

Fylkesmannen i Oslo og Viken	Postboks 325	1502 MOSS
Buskerud fylkeskommune	Postboks 3563	3007 DRAMMEN

³ NGUs grus-, pukk- og steintippdatabase:

http://aps.ngu.no/pls/oradb/grus_GP_Oppslag.velg_fylke

⁴ NGUs mineralressursdatabase: http://aps.ngu.no/pls/oradb/imiobj.visfylker?p_sprak=N

⁵ NGUs kartinnsyn for grus-, pukk og steintipper: http://geo.ngu.no/kart/grus_pukk_mobil/

⁶ NGUs kartinnsyn for mineralressurser: http://geo.ngu.no/kart/mineralressurser_mobil/

Statens vegvesen

Ringerike kommune
Postboks 123 Sentrum
3502 HØNEFOSS

Behandlende enhet:
Region sør

Saksbehandler/telefon:
Wenche Bjertnes / 97073803

Vår referanse:
19/68875-4

Deres referanse:

Vår dato:
06.06.2019

Kommunedelplan for masseforvaltning – Ringerike kommune

Vi har mottatt for uttale forslag til planprogram for kommunedelplan for masseforvaltning.

Statens vegvesen er vegmyndighet for riksvegene. Inntil 31.12.2019 forvalter Statens vegvesen vegmyndigheten for fylkesvegene i Buskerud. Fra 01.01.2020 er det Viken fylkeskommune som selv vil forvalte vegmyndigheten for fylkesvegene.

Det er i planprogramforslaget listet opp noen statlige føringer, som opplyses å ikke være uttømmende. For vårt myndighetsområdet gjelder Vegloven, med forskrifter og vegnormaler hjemlet i forskriftene til vegloven. Dette gjelder for alle veger i Norge og disse føringene bør framgå i planprogrammet.

Vi gjør oppmerksom på at manglende konsekvensutredning på vårt fagområde vil medføre innsigelse til planen. Innsigelse vil også være aktuelt om planen mangler sikring av nødvendige tiltak for å bøte på konsekvensene av merskapt transport fra den ønskede arealutviklingen. Vi gjør også oppmerksom på at adkomst til områder, iht til vegloven, skal avklares i kommune(del)planer.

Buskerud Avdeling, Seksjon for Plan og Forvaltning
Med hilsen

Anders O. T. Hagerup
seksjonsleder

Bjertnes Wenche
sjefsingeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Postadresse
Statens vegvesen
Region sør
Postboks 723 Stoa
4808 ARENDAL

Telefon: 22 07 30 00
firmapost-sor@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Tollbugata 2
3044 DRAMMEN

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

Kopi

Buskerud fylkeskommune, Postboks 3563, 3007 DRAMMEN

Fylkesmannen i Oslo og Viken, Postboks 325, 1502 MOSS

Ref: 2019/4972

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) viser til plansaken som dere har sendt på høring. DSB har dessverre ikke kapasitet til å gå inn i alle mottatte plansaker og sender derfor dette generelle svaret.

Det er Fylkesmannen som skal følge opp at hensynet til samfunnssikkerhet er ivaretatt i plansaker. Fylkesmannen har også et ansvar for samordning av statlige innsigelser til kommunale planer.

DSB har innsigelseskompetanse etter plan- og bygningsloven i plansaker som berører følgende områder:

- Virksomheter som håndterer farlige stoffer herunder storulykkevirksomheter
- Transport av farlig gods
- Brannsikkerhet herunder tunneller og underjordiske anlegg
- Tilfluktsrom (sivilforsvarsdistriktene)

Siden Fylkesmannen har et overordnet ansvar for å følge opp samfunnssikkerhet i planer, vil også disse områdene kunne inngå som en del av Fylkesmannens oppfølging. DSB samarbeider med Fylkesmannen og vil gi faglig innspill til Fylkesmannen dersom det er nødvendig. Hvis det likevel er behov for direkte involvering av DSB i plansaken, bes det om at høringen sendes inn til DSB på nytt med tydelig angivelse av hvilket forhold det bes om DSBs uttalelse til.

Vi viser for øvrig til www.dsb.no for DSBs veileder om samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging og veileder om sikkerheten rundt storulykkevirksomheter.

Vennlig hilsen

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

E-post: postmottak@dsb.no

Telefon: +47 33 41 25 00

www.dsb.no

Fra: Anita Klemensdottir [Anita.Klemensdottir@mattilsynet.no]

Til: postmottak [postmottak@ringerike.kommune.no]

Kopi:

Sendt: 22.05.2019 14:57:30

Emne: Innspill til 1013 Kommunedelplan for masseforvaltning

Vedlegg:

Vi viser til å ha mottatt varsel om oppstart og forslag til planprogram for kommunedelplan for masseforvaltning. Takk for at vi får komme med innspill etter fristens utløp.

Vi merker oss at noe av hensikten med planarbeidet er å sikre fremtidige ressurser på en bærekraftig måte og redusere fremtidige arealkonflikter.

Mattilsynet er sektormyndighet i saker som kan berøre drikkevann og drikkevannskilder, og skal påse at nasjonale, regionale og lokale bestemmelser og føringer vedrørende drikkevann skal ivaretas. Vi ønsker i den forbindelse å komme med følgende innspill til planarbeidet:

Drikkevann og drikkevannskilder er en av våre viktigste naturressurser, og en trygg og sikker levering av drikkevann til befolkning og næringsliv er en betingelse for god folkehelse og for et velfungerende samfunn.

Myndighetene har de siste årene sendt tydelige signaler om at drikkevannskilder skal gis økt beskyttelse fordi de er viktige for samfunnet. Vi viser i den forbindelse Nasjonale mål for vann og helse vedtatt av regjeringen 22.mai 2014. Her er det angitt en rekke mål og tiltak som skal bidra til å forbedre og sikre drikkevannsforsyning til befolkningen. Et eksempel på dette er at drikkevannskilder, gjennom prosesser etter relevant regelverk, skal beskyttes mot forurensninger slik at behovet for vannbehandling til drikkevann blir minst mulig. Samfunnsutvikling og klimaendring vil medføre en økt belastning på drikkevannskilder og nedbørsfelt, og dette vil etter vår mening medføre et stadig økende behov for beskyttelse i framtida, og dermed kreve en streng vurdering av aktivitet nær drikkevannskilden.

Mvh

Anita Klemensdottir

seniorinspektør

Mattilsynet, avdeling Nordre Buskerud, Hadeland og Valdres

Telefon: 22 77 78 46/92 85 47 21

Besøksadresse: Kartverksveien 12, 3511 Hønefoss

Felles postadresse: Mattilsynet, avd. Nordre Buskerud, Hadeland og Valdres, Felles postmottak, Postboks 383, 2381 Brumunddal

E-post: postmottak@mattilsynet.no

www.mattilsynet.no www.matportalen.no

Ringerike kommune
Postboks 123 Sentrum
3502 HØNEFOSS

Dato: 15.05.2019
Saksref: 201905454-2
Deres ref.: 18/1877-9
15466/19
Side: 1 / 1

Vår saksbehandler: Åsne Fyhri
Telefon:
Mobil: +47 99641434
E-post: Asne.Fyhri@banenor.no

Ringerike kommune - 1013 Kommunedelplan masseforvaltning - varsel om oppstart og forslag til planprogram - Uttalelse

Vi viser til brev datert 1. april 2019 om ovennevnte.

Det er positivt at kommunen lager en helhetlig plan for masseforvaltning. Bane NOR planlegger en rekke store samferdselstiltak i regionen, og vil i fremtiden ha behov for avhending av masser på egnet sted. Om det planlegges massedeponi eller uttak i nærheten av eksisterende og fremtidig jernbaneinfrastruktur er det viktig at det gjøres tilstrekkelige vurderinger rundt risiko og sårbarhet for jernbanen.

Vi har ingen ytterligere merknader.

Med vennlig hilsen
Ragnhild Lien
seksjonssjef
Planavdelingen, Forvaltning og samfunnskontakt

Åsne Fyhri
senioringeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes uten signatur

Fra: Merli, Einar [Einar.Merli@avinor.no]
Til: postmottak [postmottak@ringerike.kommune.no]

Kopi:

Sendt: 04.04.2019 10:24:31

Emne: Ringerike kommune - 1013 Kommunedelplan for masseforvaltning - Varsel om oppstart og forslag til planprogram - Uttalelse fra Avinor

Vedlegg:

Ringerike kommune

Vi viser til kommunens brev av 01.04.2019 (ref. 18/1877-9) vedrørende varsel om oppstart og forslag til planprogram for 1013 Kommunedelplan for masseforvaltning.

Avinor har ingen merknader til planarbeidet og forslag til planprogram.

Med vennlig hilsen
Einar K. Merli
Arealplanlegger, seksjon Masterplaner og arealdisponering

DRIFT OG INFRASTRUKTUR

einar.merli@avinor.no
Mob: +47 976 51 687
Tlf: +47 67 03 00 00
Dronning Eufemias gate 6
Postboks 150, 2061 Gardermoen

www.avinor.no

-----Opprinnelig melding-----

Fra: postmottak@ringerike.kommune.no [<mailto:postmottak@ringerike.kommune.no>]

Sendt: 2. april 2019 08:01

Til: Arkiv <Arkiv@avinor.no>

Emne: 1013 Kommunedelplan masseforvaltning - varsel om oppstart og forslag til planprogram

VÅR REFERANSE: Saksnr: 18/1877-9

Saksbehandler: Hanne Christine Wilhelmsen Deres ref.:

Oversender vedlagte dokument.

Med vennlig hilsen
Hanne Christine Wilhelmsen
Areal- og byplankontoret

RINGERIKE KOMMUNE

Kommuneoverlegen

Ringerike kommune
Areal- og byplankontoret

29.04.2019

Vår ref.: 2018/1877

Innspill til kommunedelplan for masseforvaltning

Det vises til deres varsel om oppstart til planarbeid og forslag til planprogram av 01.04.2019.

Vår hjemmel

[Lov om folkehelsearbeid \(Folkehelseloven\)](#)

[Forskrift om miljørettet helsevern](#)

Bakgrunn /innledning

Kommuneoverlegen, miljørettet helsevern er rådgivende helsemyndighet i henhold til *Folkehelseloven kapittel 3. Miljørettet helsevern* og tilhørende forskrifter. Miljørettet helsevern omfatter faktorer i miljøet som direkte eller indirekte kan virke inn på helsen. Disse er fysiske, kjemiske, biologiske og sosiale miljøfaktorer, *jf. Folkehelseloven § 8*. Støy, vibrasjoner, forurensning til luft, grunn og vann, smittestoff, avfall, skadedyrforekomst, ulykkesrisiko, naturgitte forhold er eksempler på slike miljøfaktorer.

Folkehelseloven stiller krav om at kommunen skal arbeide systematisk og målrettet for å fremme folkehelse og sikre befolkningen mot faktorer i miljøet som kan ha negativ innvirkning på helsen. I lovens *forskrift om miljørettet helsevern* er det stilt krav om at hensynet til helse og trivsel skal kunne bli ivaretatt gjennom planlegging etter plan- og bygningsloven og godkjenning av virksomhet etter annet lovverk, *jf. § 4*.

Forskrift om miljørettet helsevern gjelder for de fleste virksomheter og eiendommer og ansvarlig grunneiere og virksomhetsledere plikter å etterleve funksjonskravene i forskriften, det vises spesielt til funksjonskravene gitt i *forskriftens kapittel 3. Miljø- og helsekrav til lokaler, virksomheter og eiendommer* og til de administrative krav i *Kapittel 4. Administrative krav til virksomheter og eiendommer*. Bestemmelsene gjelder for miljøfaktorer som kan få innvirkning på virksomhetene, og miljøfaktorer som virksomhetene kan påføre omgivelsene.

Innspill

Kommuneoverlegen anbefaler areal- og byplankontoret å opplyse om *folkehelselovens kapittel 3 Miljørettet helsevern og forskrift om miljørettet helsevern* i planprogrammet. Forskriften vil

gjelde for planlegging, drift og avvikling av virksomheter og eiendommer for uttak, lagring, bearbeiding, transportering m.m. av masser, se merknader til forskriftens § 2. *Virkeområde.*

Med hilsen e.f.

Unni Suther
Fagansvarlig for miljørettet helsevern
unni.suther@ringerike.kommune.no

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift.

Byrådets sak

Byrådets sak nr.: 20/2019
Vedtaksdato: 20.05.2019

Vår ref. (saksnr.): 201702911-38
Arkivkode: 511

**RINGERIKE KOMMUNE - VARSEL OM OPPSTART OG FORSLAG TIL
PLANPROGRAM FOR KOMMUNEDELPLAN FOR MASSEFORVALTNING.
OSLO KOMMUNES UTTALELSE**

Saksfremstilling:

Det vises til brev av 01.04.2019 fra Ringerike kommune vedrørende varsel om oppstart og forslag til planprogram for kommunedelplan for masseforvaltning for Ringerike kommune som er lagt ut på høring med frist for uttalelse innen 20.05.2019.

Vedtakskompetanse:

Myndighet til å avgi uttalelse til nabokommuners plan- og utbyggingssaker er av bystyret delegert til byrådet med videredelegering til byråden for byutvikling, jf. byrådets vedtak av 03.07.2001, sak 1360, jf. bystyrets vedtak av 30.05.2001, sak 218.

Vedtak/Oslo kommunes høringsuttalelse:

Oslo kommune er positive til at Ringerike starter opp et planarbeid for masseforvaltning i kommunen. Hensikten med planen er blant annet å sikre en helhetlig og bærekraftig forvaltning og å redusere arealkonflikter.

Det er positivt at planprogrammet ser masseforvaltningen i en regional sammenheng, og at det skisseres medvirkning og dialog mot statlige og regionale myndigheter, inkludert Fylkesmannen i Oslo og Viken.

Som nabokommune er Oslo opptatt av at det regionale perspektivet også gjenspeiles i konsekvensutredningen for kommunedelplanen. Transport er angitt som utredningstema under 4.2 *Tema for konsekvensutredningen*, med fokus på konsekvensene for nærområder rundt masseuttak og -mottak. Oslo kommune vil understreke at trafikkanalysen også må belyse i hvilken grad nyetablering eller utvidelse av masseuttak og -mottak fører til økt anleggstrafikk på det regionale veinettet og inn mot Oslo.

Byrådsavdeling for byutvikling

Hanna E. Marcussen

Modum kommune

Ringerike Kommune
Postboks 123 Sentrum

3502 HØNEFOSS

Arkivsak
19/1847

Arkivkode
141

Etat/Avd/Saksb
TEK/ALM/FB

Dato
21.05.2019

KOMMENTAR TIL VQARSEL OM OPPSTART AV KOMMUNEDELPLAN FOR MASSEFORVALTNING –

Viser til varsel om oppstart av arbeid med kommunedelplan for masseforvaltning. Modum kommune er av den oppfatning at dette er fornuftig tiltak da det foregår større masseuttak i distriktet og det er viktig å ha et godt regelverk for å hindre ulovlig deponering samt ivareta miljøaspektet på en god måte.

Modum kommune ønsker som nabokommune å få planen til høring når den er utarbeidet, da vi selv har tilsvarende forhold i vår kommune. I tillegg kan være aktuelt for Modum kommune å utarbeide en liknende kommunedelplan på sikt slik at det vil være nyttig å få kjennskap til deres erfaringer med dette arbeidet.

Med hilsen

Frode Brokhaug
Arealplanlegger

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift

Teknisk etat

Telefon: 32 78 93 00
post@modum.kommune.no

Postadresse: Postboks 38, 3371 Vikersund
www.modum.kommune.no

Bankgiro: 2270 07 61413
Org. nr.: 970 491 589

Ringerike Kommune
Pb 123 Sentrum

3502 HØNEFOSS

KOMMUNEDELPLAN MASSEFORVALTNING - UTALELSE VED OPPSTART AV PLANARBEID

Krødsherad kommune ser det som positivt at Ringerike kommune utarbeider en plan for masseforvaltning i kommunen.

I Krødsherad kommune pågår det i disse dager et reguleringsarbeid for Redalen pukkverk. Formålet med reguleringsplanen er å:

- Utvide et eksisterende område for uttak av stein
- Knusing og midlertidig lagring av steinmasser.
- Mottak, mellomlagring og knusing av stein, betong og returafalt for gjenbruk
- Mottak og bearbeiding av jord/gravemasser for gjenbruk og produksjon av jord
- Etablering av ny gjenbruksstasjon for avfall.

Området ligger nært opp til Fv 177 mellom Sokna og Hamremoens.

Mer informasjon om planen finnes på kommunens hjemmeside.

<https://www.krodsherad.kommune.no/tjenester/politikk-og-administrasjon/administrasjon/horing-og-offentlig-ettersyn/reguleringsplan-redalen-pukkverk/>

Krødsherad kommune tenker at det kan være relevant at Ringerike kommune kjenner til dette planarbeidet og de mulighetene som finnes i etablerte anlegg også i vår kommune.

Krødsherad kommune ønsker Ringerike kommune lykke til med det videre planarbeidet.

Med hilsen

Morten Eken
Plansjef

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift.

Fra: Tove Frøvoll Thoresen [tt832@kirken.no]

Til: postmottak [postmottak@ringerike.kommune.no]

Kopi: Kirkevergen i Ringerike (post@ringerike.kirken.no) [post@ringerike.kirken.no]; Rolf Simeon Andersen [ra596@kirken.no]; Rådgiver Gravplassaker [radgiver.gravplass@kirken.no]

Sendt: 16.05.2019 12:26:37

Emne: Kommunedelplan masseforvaltning - varsel om oppstart og forslag til planprogram

Vedlegg:

Kommunedelplan masseforvaltning - varsel om oppstart og forslag til planprogram

Vi viser til mottatt varsel om oppstart og forslag til planprogram.

Tunsberg biskop og bispedømmeråd er fagorgan med innsigelsesrett i forbindelse med regulering av kirketomter og gravplasser og dessuten der slike blir berørt.

Ut fra den mottatte dokumentasjonen og i samråd med Den norske kirke lokalt, ved kirkevergen, kan vi ikke se at planen vil kunne ha konsekvenser for ansvarsområdene våre. Dersom forholdene skulle endre seg i løpet av planprosessen, ber vi om å bli kontaktet.

Med vennlig hilsen

Tove Frøvoll Thoresen

Administrasjonssjef

Tunsberg bispedømme

www.kirken.no/tunsberg

Telefon: 33354300 / -321

-----Original Message-----

From: postmottak@ringerike.kommune.no [mailto:postmottak@ringerike.kommune.no]

Sent: Tuesday, April 2, 2019 8:01 AM

To: Tunsberg-bdr <tunsberg.bdr@kirken.no>

Subject: 1013 Kommunedelplan masseforvaltning - varsel om oppstart og forslag til planprogram

VÅR REFERANSE: Saksnr: 18/1877-9

Saksbehandler: Hanne Christine Wilhelmsen Deres ref.:

Oversender vedlagte dokument.

Med vennlig hilsen

Hanne Christine Wilhelmsen

Areal- og byplankontoret